

V-1426 sukelluskohteeksi Haapaluomalle 9.7.2008

Teksti ja kuvat: Antti Jormanainen

Heinäkuisen tiikusateen vihmossa veden täyttämän kaivosmontun pintaa Peräseinäjoella oli joukko laitesukelluksen harrastajia tullut saattamaan kalastusvene V-1426:n sen viimeiselle matkalle. Monta mukavaa venereissua oli vuosien mittaan tehty viidettäkymmenettään käyvällä Jurvalaisella kalastusveneellä. Nyt sen oli tullut aika aloittaa uusi elämä tulevien sukeltajien koulutuspaikkana.

Viime keväänä veneen omistaja **Mauri Haaparanta** (Suupohjan Sukeltajat) tuli ajatelleeksi, että vielä varsin hyväkuntoinen vene olisi paremmassa käytössä uusien sukeltajien koulutuskohteena, kuin ravistumassa käytön puutteessa pihan perällä. Hän otti yhteyttä Lakeuden Sukeltajien pääkouluttajaan, **Tomi Knaapilaan**, sopivan upotuspaikan löytämiseksi. Upotuskohteeksi valittiin entinen Haapaluoman louhos Peräseinäjoella, jossa näkyvyys on yleensä hyvä ja veden korkeus maksimissaan 12 metriä. Haapaluomalla hylky olisi sekä laite-, että vapaasukeltajien kannalta ihanteellisessa paikassa.

Koska kyseessä on yksityinen louhos, riitti hankkeen läpiviemiseksi maanomistajan lupa. Sen saatuaan innokas vapaaehtoisjoukko pääsikin varsin nopeasti suunnittelemaan itse upotusta. Vene suunniteltiin upotettavaksi siten, että köli tulisi kymmenen metrin syvyyteen, köli louhoksen pohjaa vasten. Veneestä päätettiin poistaa kajuutan ovi, etteivät tulevat sukeltajat vahingossa jäisi loukkuun veneen sisälle. Veneestä poistettiin myös perämoottorit, jotta hyllystä ei leviäisi veteen öljyä. Muutkin ympäristönsuojelulliset

näkökohdat pyrittiin ottamaan huomioon. Oli tullut aika aloittaa käytännön toimet.

Hallittu upotus

Koska veneessä ei enää ollut moottoreita, tarvittiin lihasvoimaa veneen viemiseksi upotuskohtaan. Sukeltajat tarttuivat veneen laitoihin ja alkoivat uittaa venettä louhoksen keskelle. Pohjaan porattiin reikiä, joista vesi alkoikin saman tien tulvia veneeseen. Aivan vastaanpanematta venevanhus ei kuitenkaan veden syvyyksiin suostunut uppoamaan. Vanerirunkoisissa venessä oli vielä kovasti nostetta ja vasta runsaan tunnin kuluttua, kun veneeseen oli saatu lastattua riittävästi kiviä, alkoi veneen kato painua pinnan alle. Lopulta ainoastaan pyörteet veden pinnalla olivat merkinä kohdasta johon vene oli upotettu.

Nyt oli koittanut saattojoukollekin aika laittaa sukellusvarusteet päälle ja lähteä ensimmäiselle sukellukselle neitseellisellä hyllyllä. Upotuksen yhteydessä pohjaa oli pölytetty kunnolla, mutta näkyvyyttä oli silti viitisen metriä. Operaatio onnistui täydellisesti, sillä tästä eteenpäin 650 cm pitkä ja kajuutan kanssa 180 cm korkea vanerivene lepää vaakasuorassa asennossa Haapaluoman louhoksen pohjalla. Kölin alta mitattiin tavoitteena olleet 10 m:n syvyyslukemat.

Illan mittaan pääsivät myös paikalla olevat tämän kevään P1-kurssilaiset tutustumaan hylkysukelluksen saloihin kouluttajien opastamana. Hallituissa olosuhteissa on hyvä aloittaa tutustuminen liikkumiseen ahtaassa tilassa täydessä sukellusvarustuksessa. Tulevien vuosien mittaan sukeltajat voivat käydä seuraamassa, miten luonto valtaa uuden hyllyn. Jo sukeltajien noustessa pintaan saapuivat ensimmäiset kalat uteliaana tutustumaan uuteen suojapaikkaansa.

*Vuodesta 1993 laitesukellusta harrastaneella **Mauri Haaparannalla** on takanaan jo noin 300 sukellusta*

